

Asia: VM040:00/2017

Maakuntien viitearkkitehtuuri - Landskapens referensarkitektur

Lämnat utlåtande

Allmänna kommentarer om referensarkitekturen

Maakuntien viitearkkitehtuuri (lausuttavana olevat kuvaukset) antaa hyvän pohjan yleiselle ja yhteiselle valmistelulle, joskin se on hyvin geneerisen tason kuvaus yksittäisen järjestämistehtävän näkökulmasta.

Yleishavaintona maakuntavalmistelun eri osakokonaisuuksissa, ml. maakuntien viitearkkitehtuuri, tulisi kiinnittää huomiota sekä maakunnan toiminnan järjestämisessä että tietojärjestelmäpalveluissa maakunnan käyttöön tulevan kokonaisrahoituksen hallintakyvykkyyden lisäksi erillisrahoituksen hallintavaatimukset.

Maakuntaan osoitetaan yleiskatteellisen rahoituksen lisäksi merkittäviä erillisrahoituksen eriä. Erillisrahoituksen käyttöön liittyy keskenään hyvin erilaisia rahoituksen ja toiminnan hallintakyvykkyyksivaatimuksia, erityisesti mikäli erillisrahoitusta on mahdollista kohdentaa maakunnan varsinaisiin järjestämistehtäviin laajasti. Kyvykkyyksivaatimukset voivat silloin koskea hankintatoimea, tehtävien organisointia, tehtävien tai toimintojen eriyttämistä, tiedon suojaamisen ja käytön luvituksen hallintaa, erillisraportointivaatimuksia, ja sisäisiä riippumattomuusjärjestelyvaatimuksia maakuntakonsernin sisäisissä tai maakuntien välisissä järjestelyissä. Näihin erillisrahoituserien käyttörajauksiin tai -ehtoihin sisältyy, tai voi sisältyä, erityistä riskienhallintatarvetta siten, että erillisrahoituksen reunaehtojen vastaisesti tosiasiallisesti maakunnan jo käyttämä erillisrahoitus joudutaan siirtämään yleiskatteellisen rahoituksen lopulliseksi kustannukseksi.

Maakunnan taloudenhallinnan kyvykkyyksialueilla yleiskatteellisen ja erillisrahoituksen kesken tulee siis tunnistaa erillisrahoituksen käyttöön liittyvä taloudellisen riskin hallintatarve, joka ei ole pelkästään talousraportoinnin, vaan myös toiminnan järjestämistavasta johtuva riski. Esimerkkeinä toiminnallisista riskeistä voidaan mainita rakennerahastotoiminnan riippumattomuus- ja eriyttämisaatimukset rahoitettaessa maakuntakonsernin järjestämistehtäviin kuuluvaa toimintaa

(ns. itse toteutettava hanketuotanto), ohjelmaperusteisen erillisrahoituksen ohjelman toimeenpanon suhde maakunnan strategiaan, tai EU-valtiontukisääntelyn huomioiminen hankintatoimessa.

Taloudellinen riski voi realisoitua toiminnallisena riskinä myös usean tai kaikki maakunnat kattavaksi systeemivirheeksi, joka esimerkiksi ohjelmaperusteisessa EU-erillisrahoituksessa voi aiheuttaa rahoitusoikaisun jäsenvaltiotasolla ohjelmavaroihin.

Maakunnan toiminnan organisoinnissa on oleellista myös huomioida, että maakunnan hallussa voi olla hankintakilpailuun osallistuvien tahojen liike- tai pankkisalaisuuden piiriin kuuluvaa yritystietoa, joka ei saa olla järjestämisen hankintatoimen käytettävissä.

Kuvatun kaltaisia toiminnan organisoinnin yksityiskohtaisia haasteita ei saa näkyviin viitearkkitehtuurin varsin geneerisillä kuvauksilla, vaan nämä tulisi huomioida kaikilla maakuntavalmistelun eri osa-alueilla, esimerkiksi soveltamismäärityksinä.

Maakunnan ydinprosessien ohjausta kuvataan mm. kohdassa 4.4.3 Ohjausprosessien kuvaukset sekä 4.4.4 Tukiprosessien kuvaukset, mutta erillisrahoitukseen liittyvä kyvykkyystarve siis ei ole pelkästään Rahoitus- ja talousohjausta, vaan voi olla kaikkien ydin- ja tukiprosessien alueilla erillisrahoituslähteittäin ja samanaikaisesti useamman järjestämistehtävän palveluissa.

Kohdassa 3.3.2 Sidoshankkeet -> Lainsäädäntö kohta 'Myöhemmin vuonna 2019 annetaan hallituksen esitys kasvupalvelujen tietolaiksi.' TEM tarkentaa, että Aluekehittämisjärjestelmän ja Kasvupalvelujen tiedonhallintalain valmistelu on käynnissä, tavoitteena HE vuoden 2018 lopussa.

Kommentarer om de beskrivningar som bifogats referensarkitekturen

Kommentarer om bilaga 2 Kyvykkydet (förmågor)

-

Kommentarer om bilaga 3 Palvelukartta (tjänstekarta)

-

Kommentarer om bilaga 4 Toimijat (aktörer)

-

Kommentarer om bilaga 5 Sanasto (ordlista)

-

Kommentarer om bilaga 6a Palvelupolku 1 (kundresa)

-

Kommentarer om bilaga 6b Palvelupolku 2 (kundresa)

-

Kommentarer om bilaga 7 Organisaatiomalliesimerkki (exempel på organisationsmodell)

-

Kommentarer om bilaga 8 Päätietyhmät (huvudsakliga uppgiftsgrupper)

-

Kommentarer om bilaga 9 Loogiset tietovarannot (logiska informationsresurser)

-

Kommentarer om bilaga 10 Hallintamalli (hanteringsmodell)

-

Kommentarer om bilaga 11 Tietovarantojen riippuvuudet (informationsresursernas beroenden)

-

Kommentarer om bilaga 12 Yhteenvetokuva (sammanfattande bild)

-

Crichton-Turley Dea
TEM

Crichton-Turley Dea
TEM